

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА	
А.О. Соловей, Т.С. Ботіка	137
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	
С.Ю. Вігуржинська	139
АПРОБАЦІЯ ДЕЯКИХ ШЛЯХІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Т.В. Стрікаленко, О.О. Коваленко	140
НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПІДГО- ТОВКИ ФАХІВЦІВ	
М.М. Зацеркляний, Ю.В. Семенюк, Т.Б. Столевич	142
РАНЖУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАН- НЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
М.Л. Орлова, С.Г. Ярмоменко	146
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕ- ЗУЛЬТАТІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ВИГЛЯДІ НЕЧІ- ТКИХ ПРОГНОЗІВ	
В.А. Шалений	149
ПОШУКИ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко	151
ЦІННІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПРИНЦИП НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	
І.С. Лар'яновський	153
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ СВІТИ	
Д.М. Скрипніченко, І.О. Климентьєва	155
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПІДВИЩЕННІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	
Ю.Д. Чумаченко, М.О. Ковальов	157
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ЇЇ ЯКО- СТІ	
О.В. Тарасова	160
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА САМООСВІТА ЯК ФА- КТОРИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
С.А. Дмитрашко	162
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТВОРЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Т.В. Стрікаленко	164
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ - ВАЖЛИВА СКЛА- ДОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	
В.М. Лисюк, З.М. Сахарова, О.О. Фесенко	166
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОРОБКІВ	
О.В. Ольшевська, Н.Р. Кордзая	168

допустимого рівня. Вивчення законів і нормативних документів в області виробництва, зберігання продуктів харчування, освоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок в області систем менеджменту безпеки харчових продуктів передбачено учбовими планами підготовки фахівців за напрямком підготовки «Харчові технології». У зв'язку з цим основною метою вивчення дисципліни біологічного циклу (біологія, біохімія, біотехнологія, мікробіологія) є вивчення гігієнічних основ харчування і забезпечення якості, безпеки продовольчої сировини і харчових продуктів. Серед основних завдань при вивченні дисципліни «Біотехнологія» слід вказати на такі, як отримання знань про основні чинники забруднення харчових продуктів природного і антропогенного походження, медико-біологічні, санітарно-гігієнічні вимоги, санітарні норми якості і безпеки сировини, напівфабрикатів і готових виробів, а також упаковки. Дуже важливим розділом цієї дисципліни є вивчення можливих способів технологічної обробки, що дозволяють понизити зміст сторонніх потенційно небезпечних сполук в харчових продуктах і продовольчій сировині. Теоретичні знання, отримані на лекціях та під час самостійної роботи, закріплюються в процесі виконання лабораторних і практичних занять одночасно з придбанням практичних навичок, дуже необхідних для виконання професійної діяльності.

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

А.О. Соловей, Т.С. Ботіка

Характерною рисою суспільства у ХХІ ст. є його динамізм. В Україні відбуваються трансформації в усіх сферах суспільного життя. Соціально-економічні та політичні реалії, взаємодія різних культур і систем, конкуренція на ринку праці, величезний потік інформації, розвиток науки і техніки вносять серйозні зміни у наше життя, визначають нові перспективи.

Глобальні зміни соціально-економічного устрою нашого суспільства відбилися на системі освіти, зокрема вищої, де постійно висувуються нові вимоги до організації та якості підготовки майбутніх фахівців. Сьогодні існує запит на виховання творчої особистості, індивідуальності, здатної самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Тому, важливим завданням професійної підготовки фахівців є розвиток творчого потенціалу студентів.

До проблеми формування творчої особистості суспільство зверталось постійно впродовж всієї історії людства, адже саме у творчій діяльності закладені перспективи соціального прогресу. Творчість – продуктивна людська діяльність, здатна породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення. Здатність до творчості – головна властивість людини,

яка відрізняє її від тваринного світу. Бути творцем – головне покликання людини.

Значну роль у розвитку творчих здібностей студентів відіграє навчальна діяльність. Це передбачає пошук нового змісту та організаційних форм у системі освіти, надає особливого значення його методологічній частині. Джерелом творчої активності є, перш за все, інтерес до процесу та результату своєї праці. Зацікавленість студентів процесом і результатом власної діяльності забезпечуються наявністю пізнавальної мотивації. Як відомо, формуванню пізнавальних мотивів сприяють усі засоби удосконалення навчального процесу: оновлення змісту навчальних курсів, модернізація структури занять, досвід міждисциплінарних зв'язків, удосконалення методів навчання, розширення форм самостійної роботи. Тому в процесі підготовки майбутніх фахівців слід звертати особливу увагу на формування не тільки глибоких і міцних фахових знань, а й на максимальне стимулювання самостійної діяльності студентів, виховання творчих інтересів, наполегливості та цілеспрямованості. Крім того, творча особистість характеризується високим рівнем креативності, яскраво вираженими особистісними якостями і здібностями, які сприяють успішній професійній діяльності в будь-яких сферах.

Роботу з формування творчої особистості майбутнього фахівця здійснюється за багатьма напрямками. Зокрема, під час лекцій, практичних і лабораторних занять розв'язуються навчально-пізнавальні задачі, які сприяють проникненню в суть найважливіших питань майбутньої професійної діяльності. Важливими є спостереження та аналіз виробничих процесів чи їх етапів під час екскурсій, практики. Згодом студенти під керівництвом викладачів можуть виконувати фрагменти майбутньої професійної діяльності, обговорювати їх на заняттях. Велике значення для формування творчої особистості майбутнього фахівця має залучення його до науково-дослідної роботи.

Розвиток творчих здібностей невіддільний також від процесу виховання певних рис характеру. Професійний розвиток людини відбувається водночас з її особистісним розвитком. Єдність особистісного і професійного розвитку забезпечують внутрішнє середовище людини, її потребу в самореалізації. У педагогічній практиці є чимало прикладів, коли людина має великі здібності, але вони лишаються нерозвиненими. Причина цього явища полягає у відсутності або непостійності таких рис характеру, які можуть забезпечити розвиток творчих здібностей, а саме: сміливість, готовність до ризику, самостійність, ініціативність, упевненість у своїх силах, цілеспрямованість, наполегливість, уміння довести почату справу до кінця, працелюбність, активність.

Цілком очевидно є також думка про те, що важливу роль у формуванні творчої особистості студента відіграє **викладач**. Загальновідомо, що дати імпульс розвитку творчих здібностей, підготувати до творчості може лише творча особистість, яка наділена розвиненою уявою, фантазією та інтуїцією. Вона схильна до педагогічних інновацій, а також здатна до комбінування та асоціацій. Творчий викладач створює в аудиторії атмосферу, що передбачає схвалення, підтримку пошукової активності студентів, сприяє та

стимулює прагнення молодих людей до самовираження, розробляє і конструює нові форми навчальної взаємодії, спрямовані на розвиток творчої особистості: «мозковий штурм», різноманітні форми дискусій, круглі столи, засідання груп, дебати, форуми, імітаційно-рольові та змагальні ігри, тощо.

Таким чином, сучасний стан суспільного розвитку зумовив зростання потреб у формуванні творчої особистості з високим рівнем інтелектуального розвитку, творчих можливостей, здатної до створення та засвоєння інновацій у будь-якій галузі. В умовах докорінної реорганізації всіх галузей життєдіяльності проблема формування творчої особистості студента набуває особливої актуальності. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців є одним із найактуальніших завдань сучасного суспільства, яке перебуває на етапі глобальних перетворень.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО

С.Ю. Вігуржинська

Зміна пріоритетів в цінностях та цілях освіти, перехід від технократичного підходу до реалізації його гуманістичної сутності обумовлює актуальність освоєння економічних знань та навиків в нових, постійно змінних соціально-економічних умовах.

Наша дійсність пред'являє високі вимоги до підготовки фахівців. Перед майбутніми керівниками підприємств постають складні задачі формування ринкових відносин, освоєння та впровадження маркетингових технологій, входження в новий інформаційний простір. Наші випускники повинні орієнтуватися в швидкозмінній економічній ситуації, ефективно проявляти себе в різних сферах діяльності, оперативно вирішуючи широкий спектр техніко-економічних проблем.

Організація в нових соціально-економічних умовах спирається на науково-обґрунтований, а не емпіричний рівень знань. Зростає необхідність розвитку економічного мислення у спеціаліста з використанням системного підходу. В свою чергу, це дозволяє критично аналізувати процеси управління, знаходити науково-обґрунтовані методи вирішення управлінських задач, самостійно оновлювати знання, підвищуючи свій професійний рівень.

Сучасна система викладання економічних дисциплін в технічному ВУЗі не позбавлена суперечностей. З однієї сторони, назріла гостра необхідність економіки країни в технічно вихованих спеціалістах. З іншої – відсутня відпрацьована концепція формування економічного мислення управлінських задач. Блок економічних дисциплін повинен мати чітку логіку, з точки зору, як змісту, так і послідовності в навчальному плані. Економічні курси галузевого і управлінського характеру повинні бути взаємозв'язані. В нових економічних умовах вища школа стає повноправним суб'єктом ринкових відносин,